

Vernieuwen

De nieuwe economie en onze lokale duurzaamheidsagenda vragen van ons dat we stevig inzetten op innovatie. In GO2032 staat: “Samen stimuleren we innovatie, door het uitwisselen van kennis en ervaringen. Daardoor creëren we bewust een klimaat waarin ruimte is voor experimenteren: innovatie gaat vaak met vallen en opstaan, maar Gorinchem is niet bang om uit te proberen en daarvan te leren”.

Bestuurscultuur

Innovatie is niet alleen een ‘technische’ opdracht, maar ook een ‘organisatie’ opdracht. We zetten in op vernieuwing van de bestuurscultuur. Steekwoorden zijn: van buiten naar binnen denken en van binnen naar buiten gaan, dialoog naast debat en samen in plaats van alleen.

Stedelijke vernieuwing en wonen

De woonagenda kent drie pijlers: versterken centrumfunctie van Gorinchem in de regio, leefbare karakteristieke buurten, een geschikte stad voor iedereen. Wij zullen deze uitgangspunten respecteren en actualiseren. Twee punten krijgen maximale aandacht:

1. Iedere Gorcumer heeft recht op een passende woonruimte.
2. We moeten verduurzamen.

De gemeente dient hierbij prestatieafspraken te maken en ervoor te zorgen dat alle groepen bediend worden: jongeren, ouderen, middeninkomens, minima etc. Bij het nieuwbouwen van woningen, appartementen in de binnenstad of transformatie van kantoorpanden beoordelen we kwaliteit van de gehele leefomgeving. Dit sluit goed aan bij wat de Omgevingswet beoogt. Bijzondere aandacht gaat uit naar jongeren. Voor hen zijn momenteel te weinig geschikte woningen in Gorinchem. Starters komen moeilijk aan een betaalbare koopwoning. In de huursector zit (te) weinig beweging en de koopmarkt lijkt overspannen te raken. Het woonbeleid wordt hier verder op afgestemd. Daarbij is er aandacht voor transformatie van leegstaande kantoorpanden en ‘tiny houses’. Studentenwoningen, al dan niet op een campus, krijgen eveneens aandacht. Maar ook woningen voor jonge gezinnen, waar enige groeiroomte in zit. Niet bij elke gezinsuitbreiding zou er de noodzaak moeten zijn tot verhuizen. Voor de huisvesting van ouderen die niet meer (volledig) zelfstandig kunnen wonen, onderzoeken we vraag en behoefte en bekijken de mogelijkheden van woonvormen, als een ‘Ben Oude NijHuis’.¹ Bij inbreidingsmogelijkheden in de stad gaan we experimenteren met Collectief Particulier Opdrachtgeverschap en welstandsvrij bouwen.

Biodiversiteit

Een groene stad denkt ‘natuurinclusief’. Ons uitgangspunt is dan ook zorgen voor een biodiversiteit die bijdraagt aan leefbaarheid. Daarnaast willen we ruimte bieden aan natuurlijkvriendelijke initiatieven zoals bijvoorbeeld operatie Steenbreek. Wij houden bij gemeentelijke opgaven rekening met dierenwelzijn. Zo wordt ons groen bij- en vlindervriendelijk ingericht en houden we rekening met vogels en insecten bij de bouw en verbouw van huizen en bedrijven. Er zijn tal van oplossingen te creëren in nieuwe en bestaande bouw voor vogels. Voor dieren die overlast geven, of de volksgezondheid in gevaar brengen, zoals ratten, komt een plan van aanpak.

Duurzaamheid en klimaat

De gebouwvoorraad — zowel woningen van particulieren, corporaties en beleggers, als kantoren, scholen, winkels en bedrijfsvastgoed — is grotendeels verouderd en niet energiezuinig. Naar verwachting staat 90 procent van het huidige vastgoed er in 2050 nog. In de Energieagenda geeft het Rijk aan hoe zij de transitie richting 2050 een CO₂-arme samenleving wil vormgeven. Hier willen we samen met betrokken partijen de schouders onder zetten. Onderdeel daarvan is het terugbrengen van het energiegebruik en de CO₂-uitstoot door verwarming van woningen en bedrijfspanden. Hiervoor dient jaarlijks bijna 3 procent van de bestaande

¹ Het Ben Oude NijHuis is een kleinschalige woonvorm bedoeld voor gezonde senioren en voor mensen met een (lichte) zorgvraag of dementie.

bebouwing energetisch te worden gerenoveerd en gaan duurzame bronnen voorzien in de warmte en energietoevoer. Ook bij monumenten. Om eigenaren te stimuleren om het te verduurzamen en tegelijkertijd op te knappen, gaan we de mogelijkheid voor een prikkelende, maar bescheiden subsidieregeling onderzoeken. In die energie- en warmtetransitie is ook meer aandacht nodig voor circulair inkopen en aanbesteden en voor aardgasloze wijken. Bij deze transitie gaat minstens evenveel aandacht uit naar het bedrijfsleven en naar de invloed van het verkeer op de leefomgeving. Daarbij blijft aansluiting en actualisering van het huidige watermanagement plan van belang. Het lopende duurzaamheidsplan gaan we voortvarend uitvoeren en verder uitbouwen op basis van recente innovaties en bewezen concepten.

Energie

In 2025 voorziet Gorinchem verregaand in zijn eigen energiebehoefte door besparing, hergebruik, inzet van zonnepanelen, e.d. Alles wordt uit de kast gehaald om dit doel te verwezenlijken. Dus ook gefaseerde invoering van duurzame straatverlichting, 'smart grids', warmte/krachtkoppeling en een warmtenet. Zeker is, dat dit tot innovatieve bedrijvigheid leidt en werkgelegenheid oplevert. Openbare gebouwen zoals schoolgebouwen mogen voorop lopen met groene voorzieningen zoals zonnepanelen of warmtepompen. De gemeente faciliteert.

Prioriteiten

1. Opzet lokaal kenniscentrum Duurzaamheid en Klimaat.
2. Realiseren fietsparkeerplekken in de binnenstad.
3. Subsidies Rijk en provincie benutten voor transitie naar aardgasvrij en lokaal initiatief.
4. Aanwijzen EnergieCoaches om kleinschalige initiatieven in duurzaamheid te ondersteunen.
5. Aanwijzen RuimteCoaches voor wonen en bouwen (Omgevingswet).

Aandachtspunten

1. Creëren parkeergelegenheid en overstapmogelijkheden rand binnenstad.
2. Verkoop aandelen Eneco onder meer om investeringsruimte voor lokale duurzaamheid te realiseren.
3. Transformatie kantoren naar huisvesting jongere generatie.
4. Slagvaardig Bedrijfsteam 'subsidies en cofinanciering' in de gemeentelijke organisatie neerzetten.
5. Bevorderen aanleggen van glasvezelkabels.
6. Lobby bovenregionale financiering optuigen (Urbact III).
7. Revolventerend investeringsfonds onderzoeken en faciliteren.
8. Inrichting E-laad infrastructuur verder mogelijk maken.
9. Plan van aanpak biodiversiteit uitrollen (vanuit Milieubeleidsplan).